

Dosarul nr. 2rac-304/18

Prima instanță - Judecătoria Bălți, sediul Central (A. Donos)

Instanța de apel - Curtea de Apel Bălți (A.Garbuz, A. Ciobanu I. Grosu)

Î N C H E I E R E

12 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Luiza Gafton
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură împotriva Gospodăriei Țărănești „Magnet Alexandrina” cu privire la rambursarea subvenției acordate, dobânzii de întârziere și a penalităților,

împotriva deciziei din 06 martie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și menținută hotărârea din 01 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 12 ianuarie 2017, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Gospodăriei Țărănești „Magnet Alexandrina” cu privire la rambursarea subvenției acordate, dobânzii de întârziere și a penalităților.

În motivarea cererii de chemare în judecată a reiterat că în anul 2013 Gospodăria Țărănească „Magnet Alexandrina” a beneficiat de subvenții în sumă de 49 295 lei în baza dosarului de subvenționare nr.8/1311BL3922, pentru investiția efectuată conform Măsurii 8, „Stimularea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii post recoltare și procesare” din Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.152 din 26 februarie 2013.

În conformitate cu ordinul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr.76 din 20 mai 2016 cu privire la efectuarea inspecțiilor post achitare, au fost verificate investițiile efectuate de către producătorii agricoli beneficiari de subvenții pentru perioada anilor 2013-2015 sub aspectul respectării prevederilor contractuale și a Regulamentului de subvenționare, menținerii criteriilor de eligibilitate, utilizarea după destinație a obiectelor investiției.

Reclamantul a invocat că la 15 iulie 2016, reprezentanții Secției Teritoriale Bălți a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură s-au prezentat la locul amplasării investiției efectuate de către Gospodăria Țărănească „Magnet Alexandrina” unde s-a constatat că o parte din accesoriile ale investiției pentru care s-a acordat sprijin financiar lipsesc, utilajul nu este dat în exploatare, aflându-se în casa de locuit.

Gospodăria Țărănească „Magnet Alexandrina” a încălcat nu numai prevederile Regulamentului de subvenționare, cât și prevederile contractului de acordare a sprijinului financiar.

Conform contractului de acordare a subvenției nr.3922, încheiat între Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură în calitate de Autoritate Contractantă pe de o parte și Gospodăria Țărănească „Magnet Alexandrina” în calitate de beneficiar pe de altă parte, pct.2.1 prevede că beneficiarul este obligat: să asigure utilizarea la destinație a investiției pentru care se solicită acordare a sprijinului financiar; să respecte condițiile de întreținere a obiectului investiției în conformitate cu cele mai bune practici în domeniul vizat, în vederea asigurării protecției mediului, sănătății animalelor și plantelor; să respecte pe toată durata contractului condițiile de eligibilitate și criteriile de evaluare care au stat la baza autorizării cererii de acordare a sprijinului financiar; să informeze autoritatea contractantă (AIPA) fără întârziere, într-un termen cel mult de 10 zile, despre orice circumstanță ce poate împiedica executarea corespunzătoare a contractului; să notifice autoritatea contractantă la apariția oricărei modificări survenite în realizarea adecvată a investiției supuse subvenționării.

Pentru neîndeplinirea obligațiilor prevăzute de prezentul contract, autoritatea contractantă și beneficiarul poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

Conform pct.4.4 al contractului nominalizat, în cazul în care pe parcursul perioadei de valabilitate a contractului se constată că investiția pentru care s-a acordat sprijin financiar a fost înstrăinată (prin orice tip de act juridic care produce efectul înstrăinării), în cazurile constatările stabilite în cadrul inspecțiilor/controlor a prezentării documentelor neveridice/false în vederea accesării sprijinului financiar în cazul în care beneficiarul intră în procedura insolvenței, declarate în modul prevăzut de lege, beneficiarul este obligat să restituie subvenția recepționată.

Pct.4.5 prevede că în cazul încălcărilor specificate la pct.4.4 al contractului, beneficiarului i se va calcula dobânzi de întârziere, în conformitate cu prevederile art.585 și 619 ale Codului civil, precum și penalități în mărime de 0,1% din valoarea sprijinului financiar acordat pentru fiecare zi calculată din data comiterii încălcării, conform prevederilor prezentului contract.

Contractul de acordare a sprijinului financiar nr.3922, prin prisma pct.85 al Regulamentului de subvenționări, este valabil pe o perioadă de 3 ani, adică până în anul 2016.

În termenul de valabilitate a contractului, la 01 iulie 2016 reprezentanții Agenției au constatat că Gospodăria Țărănească „Magnet Alexandrina” nu a respectat condițiile contractuale.

Alocarea subvențiilor este determinată de obiectivele prevăzute de

pct.5,6,77,78,79 ale Regulamentului, însă în situația în care obiectul subvenționării, nefiind dat în exploatare, iar o parte din accesorii lipsesc, obiectivele stipulate în Regulament nu sunt atinse.

În scopul gestionării eficiente a fondului de subvenționări a producătorilor agricoli se impune necesitatea restituirii subvenției acordate în mărime de 49 295 lei.

Reclamantul a solicitat încasarea din contul pârîtului Gospodăriei Țărănești „Magnet Alexandrina” a subvenției acordate în sumă de 49 295 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 3515,47 lei, penalității în sumă de 675,34 lei și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea din 01 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central cererea de chemare în judecată depusă de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, s-a respins ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța a constatat că Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, nu a prezentat probe pertinente și concludente care ar confirma și servi drept temei de restituire a subvenției acordate în mărime de 49 295 lei, ca urmare a încălcărilor prevederilor contractuale de acordare a sprijinului financiar din 11 decembrie 2013.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 15 decembrie 2017, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a declarat apel împotriva hotărârii din 01 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând casarea hotărârii menționate și admiterea cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 06 martie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și menținută hotărârea din 01 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

La 04 iunie 2018, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a declarat recurs împotriva deciziei din 06 martie 2018 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii din 01 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor menționate supra și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

Ca temei de drept recurentul a indicat prevederile art. 432 alin.2) lit. a) și b) Cod de procedură civilă care statuează că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

În motivare, a relatat că instanțele ierarhic inferioare nu au examinat corect și multiaspectual fondul cauzei, și astfel, au încălcat dreptul recurentului la proces echitabil, garantat de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Erorile admise de instanțele investite cu judecarea fondului contravin și principiului nr.6 al Recomandării nr.84 privind principiile de procedură civilă proprii pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptat de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 februarie 1984.

În motivarea deciziei instanța de apel nu a făcut o analiză nepărtinitoare a circumstanțelor cauzei, dar s-a limitat numai la expunerea a conținutului a anumitor prevederi din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.152 din 26 februarie 2013 și a prevederilor contractuale.

Recurentul consideră că prevederile art. 118,130 alin.(4) din Codul de procedură

civilă la examinarea cauzei nu au fost respectate, instanțele ierarhic inferioare au dat o apreciere incorectă raportului juridic stabilit între părți, nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, concluziile contravin probelor administrate, iar normele de drept material și procesual au fost aplicate eronat.

Motivele instanței de apel se limitează la niște interpretări greșite ale legislației civile, iar faptele expuse nu se certifică prin probe pertinente și accesibile.

Agencia de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a susținut că beneficiarul de subvenții nu a respectat tehnologiile de instalare, utilizare și întreținere a echipamentului subvenționat, iar acest fapt nu corespunde obiectivelor privind acordarea subvențiilor prevăzute de pct.77,78 din Regulamentul aprobat prin hotărârea Guvernului nr.152 din 26 februarie 2013, ceea ce presupune nerespectarea de către beneficiar de subvenții a criteriilor de eligibilitate prevăzute de art. 9 subpunctul 1), ce constituie încălcarea pct. 2.1.6 din contractul de acordare a sprijinului financiar și pct. 131, 134 din Regulament.

Gospodăria Țărănească „Magnet Alexandrina” nu a informat Agenția despre careva circumstanțe care împiedică executarea corespunzătoare a contractului sau despre apariția anumitor modificări survenite în realizarea adecvată a investiției supuse subvenționării, fapt ce constituie o încălcare a pct. 2.1.7 și 2.1.8 al contractului de acordare a sprijinului financiar.

Recurentul consideră că decizia instanței de apel este adoptată cu încălcare normelor de drept material și procesul.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la 06 martie 2018.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit avizului de recepție, recurentul a recepționat decizia motivată a instanței de apel la 10 aprilie 2018 (f.d.131).

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 04 iunie 2018, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helters c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.

(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Luiza Gafton

Dumitru Mardari